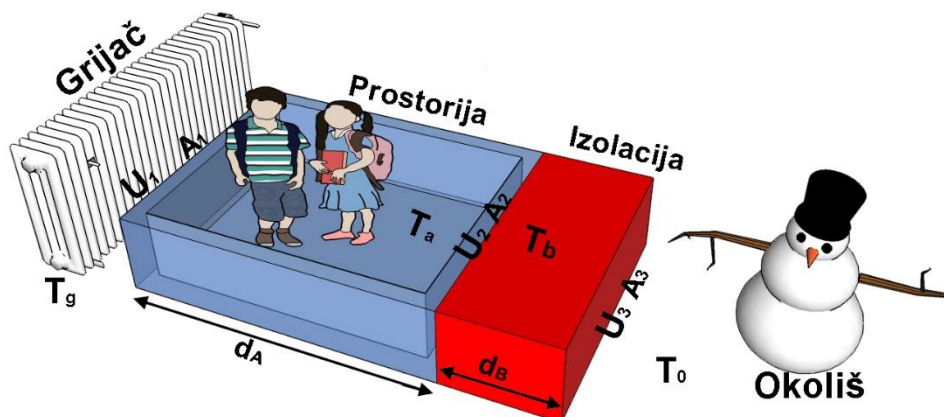

Praktikum iz vođenja procesa | Laboratorijska vježba 9 – seminarski rad razine A

Seminarski rad – toplinski sustav

Na slici je prikazan pojednostavljeni toplinski sustav grijanja prostorije, koji se sastoji od grijača koji grije temperaturom T_g , prostorije koja je na temperaturi T_a , izolacijskog materijala koji se nalazi između prostorije i okoliša temperature T_0 .

Proces izmjene topline između grijača i prostorije se odvija preko površine $A_1 = \text{_____ m}^2$ (1-2 m²) pri čemu je koeficijent prijenosa površine $U_1 = 1.5 + \alpha(T_g - T_a) \left[\text{J} / \text{m}^2 \text{Ks} \right]$, $\alpha = \text{_____}$ (0.02-0.08)

Proces izmjene topline između prostorije i izolacijskog materijala se odvija preko površine $A_2 = \text{_____ m}^2$ (4-6 m²) pri čemu je $U_2 = \text{_____} \left[\text{J} / \text{m}^2 \text{Ks} \right]$ (2-3)

Proces izmjene topline između izolacijskog materijala okoliša se odvija preko površine $A_3 = A_2$, pri čemu je $U_3 = \text{_____} \left[\text{J} / \text{m}^2 \text{Ks} \right]$ (1-2)

Temperatura grijača $T_g = \text{_____} [\text{K}]$ (150-200 °C) a okoline $T_0 = \text{_____} [\text{K}]$ (0-10 °C)

Gustoća zraka (prostorije) iznosi $\rho_A = 1.2 [\text{kg} / \text{m}^3]$, gustoća izolacijskog materijala iznosi $\rho_B = 920 [\text{kg} / \text{m}^3]$. Toplinski kapacitet zraka $C_a = 1.05 [\text{J} / \text{kgK}]$, izolacijskog materijala $C_b = 2 [\text{J} / \text{kgK}]$. Širina prostorije $d_a = 4.0 [\text{m}]$ dok je debljina izolacijskog materijala $d_b = 12 [\text{cm}] = 0.12 [\text{m}]$.

Zadatak seminarskog rada razine A

Zadatak 1: Matematički modelirati zadani sustav primjenom nelinearnih fizikalnih veza. Temperatura T_a i T_b postaviti na temperaturu okoliša T_0 .

Zadatak 2: Izračunati ravnotežnu točku sustava u kojoj se temperatura prostorije (T_a) i izolacijskog materijala (T_b) stabiliziraju.

Zadatak 3: Linearizirati matematički model oko ravnotežne točke.

Zadatak 4: Simulirati oba izvedena matematička modela (nelinerani i linearizirani) pomoću Simulink-a i analizirati značajne veličine (vrijeme porasta, ustaljeno stanje, prebačaj). Precrtati odzive. Usporediti ih i komentirati nelinearnost sustava.

Zadatak 5: Skicirati statičku karakteristiku; odnos temperature u prostoriji i temperature grijača $T = f(T_g)$

Zadatak 6: Dizajnirate logičke zakone vođenja koji će održavati temperaturu u prostoriji T_a oko temperature od 25°C . K, upravlja se radom grijača T_g , koji kasni 2 s (kašnjenje se realizira blokom unit delay). Gašenjem grijač pada na temperaturu prostorije T_a .

Zadatak 9: Precrtajte upravljački signal T_g

Komentirajte simulirani model

Ova vježba nema tablicu za upis rezultata, rezultati se upisuju u izvještaj koji studenti moraju predati.